

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. balandžio 18 d.
(OR. en)

9099/24
ADD 1

UK 60

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. balandžio 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 169 final
Dalykas:	PRIEDAS prie Rekomendacijos dėl TARYBOS SPRENDIMO kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl jaunimo judumo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 169 final.

Priedama: COM(2024) 169 final

Briuselis, 2024 04 18
COM(2024) 169 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Rekomendacijos dėl TARYBOS SPRENDIMO

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl jaunimo judumo

PRIEDAS

DERYBINIAI NURODYMAI DĖL EUROPOS SĄJUNGOS IR JUNG TINĖS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS KARALYSTĖS SUSITARIMO DĖL JAUNIMO JUDUMO

I. BENDROSIOS APLINKYBĖS

1. Nuo 2021 m. sausio 1 d. taikomas Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas (toliau – Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas)¹. Kartu su Susitarimu dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Susitarimas dėl išstojimo)² jis yra Sąjungos ir Jungtinės Karalystės dvišalių santykių kertinis akmuo.
2. Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime numatytas socialinės apsaugos koordinavimas, kuriuo remiamas asmenų judumas pagal bet kurios Šalies vidaus teisę, tačiau jame *per se* nesprendžiami judumo, t. y. galimybės vienos Šalies piliečiui gyventi ar būti kitos Šalies teritorijoje, klausimai. Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime taip pat nustatytos fizinių asmenų atvykimo į šalį ir laikino buvimo šalyje verslo reikalais taisyklės, tačiau jos taikomos tik laikino buvimo šalyje konkrečiu tikslu (pvz., paslaugų teikimo) atvejams.
3. Tikriausiai, asmenų judumas tarp Sąjungos ir Jungtinės Karalystės dabar reglamentuojamas atitinkamomis Sąjungos (ir jos valstybių narių) ir Jungtinės Karalystės vidaus (imigracijos) taisyklėmis. Dėl to sumažėjo abiejų Šalių piliečių judumas ir tai ypač paveikė jų galimybes įgyti patirties užsienyje viena kitos teritorijoje ir dalyvauti jaunimo, kultūros, švietimo, mokslinių tyrimų ir mokymosi mainuose.
4. 2023 m. Jungtinė Karalystė kreipėsi į kelias (bet ne į visas) valstybes nares, siekdama derėtis dėl dvišalių judumo susitarimų, kurie būtų parengti remiantis jos taikoma jaunimo judumo vizų sistema. Dėl to Sąjungos piliečiams, norintiems vykti į Jungtinę Karalystę, būtų sudaromos nevienodos sąlygos. Be to, laikantis tokio požiūrio nebūtų pašalintos pagrindinės judumo kliūtys, su kuriomis susiduria jaunimas.

II. NUMATOMO SUSITARIMO TIKSLAS IR TAIKymo SRITIS

5. 2018 m. kovo 23 d. priimtose (ir 2019 m. gruodžio 13 d. išvadose patvirtintose) gairėse Europos Vadovų Taryba (50 straipsnis) nurodė, kad Sąjungos tikslas – į būsimą partnerystę su Jungtine Karalyste įtraukti „[...] plataus užmojo nuostatas dėl fizinių asmenų judėjimo, remiantis visišku abipusiškumu ir nediskriminavimu tarp valstybių narių [...]“. 2020 m. vasario 25 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl naujos partnerystės su Jungtine Karalyste. Kalbant apie judumo sritį, prie to sprendimo pridėtuose derybiniuose nurodymuose numatytas ne tik trumpalaikiams apsilankymams taikomas bevizis režimas ir socialinės apsaugos koordinavimas, bet ir – vadovaujantis 2019 m. Politine deklaracija, kuria nustatomi Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės būsimų santykių pagrindiniai principai, – nurodyta, kad tuo metu numatyta partnerystė turėtų

¹ OL L 149, 2021 4 30, p. 10.

² OL L 29, 2020 1 31, p. 7.

būti siekiama nustatyti sąlygas, taikomas fizinių asmenų atvykimui ir buvimui šalyje tokiais tikslais kaip moksliniai tyrimai, studijos, mokymai ir jaunimo mainai.

6. Derybų tikslas – pasiekti subalansuotą Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės susitarimą jaunimo judumo srityje, nebūtinai atmetant konkretų buvimo šalyje tikslą, todėl jo taikymo sritis galėtų būti platesnė, nei numatyta 2020 m. Tarybos sprendime.
7. Numatomame susitarime „judumo“ sąvoka suponuoja, kad fizinis asmuo šalyje reziduoja, t. y. nuolat būna. Taigi numatomame susitarime nesprenžiami nei kelionių lengvinimo (pvz., suteikiant galimybę vietoj paso pateikti kitus tapatybės dokumentus ar sieną kirsti specialiais koridoriais), nei laikino paslaugų teikimo per fizinius asmenis, esančius kitos Šalies teritorijoje, klausimai. Pastarasis klausimas aptariamas Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo antros dalies (Prekyba, transportas, žvejyba ir kiti susitarimai) II antraštinėje dalyje (Paslaugos ir investicijos) ir numatomas susitarimas jam poveikio nedaro.
8. Numatomas susitarimas turėtų būti Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo papildomasis susitarimas, kaip nustatyta to susitarimo 2 straipsnyje, ir taip prisidėti prie bendrų dvišalių Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės santykių raidos.

III. NUMATOMO SUSITARIMO TURINYS

BENDRIEJI PRINCIPAI

9. Numatomu susitarimu turėtų būti užtikrinta teisių ir pareigų pusiausvyra. Juo turi būti užtikrintas Sąjungos teisinės tvarkos ir sprendimų priėmimo autonomiškumas ir Sąjungos finansinių interesų apsauga ir jis turi atitikti pagrindinius Sąjungos principus. Jis turėtų būti grindžiamas Sąjungos piliečių nediskriminavimo ir abipusiškumo principais.
10. Numatomame susitarime turėtų atsispindėti Jungtinės Karalystės, kaip Šengeno erdvei nepriklausančios trečiosios valstybės, statusas ir tai, kad Sąjungai nepriklausanti valstybė, kuriai nėra taikomos tokios pačios pareigos kaip valstybei narei, negali turėti tokių pačių teisių ir gauti tokios pačios naudos kaip valstybė narė. Visų pirma, numatomu susitarimu Jungtinės Karalystės piliečiams neturėtų būti suteikiama galimybė naudotis pagrindine judėjimo laisve, kuria naudojasi Sąjungos piliečiai. Juo taip pat neturėtų būti suteikiama tokia pati nauda, kokia naudojasi teisių pagal Susitarimo dėl išstojimo piliečių teisių dalį turėtojai.

NUMATOMAME SUSITARIME NUSTATOMA JAUNIMO JUDUMO TVARKA

TIKSLAS IR TAIKymo SRITIS

11. Numatomu susitarimu turėtų būti sudarytos jaunų Sąjungos piliečių judumo į Jungtinę Karalystę ir jaunų Jungtinės Karalystės piliečių judumo į Sąjungos valstybę narę sąlygos.
12. Numatomas susitarimas turėtų būti taikomas tik jauniems Sąjungos ir Jungtinės Karalystės piliečiams (pvz., tiems, kuriems buvimo šalyje laikotarpio pradžioje yra 18–30 metų).

BUVIMO ŠALYJE LAIKOTARPIS

13. Buvimo šalyje laikotarpis turėtų būti ne ilgesnis nei priimtinas (pvz., 4 metai).

LEIDŽIAMA VEIKLA

14. Naudojimasis judumo teise pagal numatomą susitarimą neturėtų būti siejamas su tam tikru tikslu, t. y. pagal numatomą susitarimą leidžiama veikla turėtų apimti darbą, studijas, mokymus ir (arba) stažuotes (be kita ko, pagal kitos Šalies švietimo programas), mokslinius tyrimus, savanoriavimą, kitą veiklą ar tiesiog lankymąsi ir (arba) keliavimą buvimo šalyje laikotarpiu.
15. Tačiau ta veikla neturėtų apimti veiklos, patenkančios į Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo antros dalies (Prekyba, transportas, žvejyba ir kiti susitarimai) II antraštinės dalies (Paslaugos ir investicijos) taikymo sritį.
16. Naudojimuisi judumo teise pagal numatomą susitarimą neturėtų būti taikomos kvotos.

PRIĖMIMO SĄLYGOS IR ATMETIMO RPIEŽASTYS

17. Numatomame susitarime turėtų būti nustatytos visos priėmimo sąlygos. Jos turėtų būti grindžiamos bendromis priėmimo sąlygomis, pvz., turėti galiojantį kelionės dokumentą ir galiojantį visapusi sveikatos draudimą ir pateikti pakankamų pragyvenimo lėšų įrodymą (atsižvelgiant į tai, ar prašymą pateikiantis asmuo dirba, ar ne).
18. Gavėjas turėtų šių sąlygų laikytis visą buvimo šalyje laikotarpį.
19. Jungtinėje Karalystėje taikoma rėmimo ar panašios schemos neturėtų būti taikomos.
20. Numatomame susitarime turėtų būti nurodytos svarbios prašymų atmetimo priežastys, pavyzdžiui, grėsmė viešajai tvarkai, visuomenės saugumui ar visuomenės sveikatai.

PRIĖMIMAS, ĮSKAITANT JO MASTĄ

21. Numatomame susitarime turėtų būti nustatytos priėmimo taisyklės, t. y. atliekant *ex ante* patikrinimą prieš naudojimąsi judumo teise reiktų patikrinti, ar laikomasi numatomame susitarime nustatytų sąlygų.
22. Judumo į Sąjungą teise turėtų būti galima naudotis tik toje valstybėje narėje, kuri yra priėmusi Jungtinės Karalystės pilietį, t. y. vienos valstybės narės priimtam asmeniui neturėtų būti suteikiama teisė judėti Sąjungos viduje į kitą valstybę narę.
23. Mokesčiai už prašymų nagrinėjimą arba vizos ar leidimo gyventi šalyje išdavimą neturėtų būti neproporcingi ar pernelyg dideli.

VIENODOS SĄLYGOS

24. Gavėjams turėtų būti sudaromos vienodos su šalies piliečiais sąlygos: bent darbo sąlygos (įskaitant darbo užmokesčio ir atleidimo iš darbo sąlygas), taip pat vienodos sąlygos, susijusios su sveikata ir sauga darbo vietoje, asociacijų laisve, tam tikrais švietimo ir profesinio mokymo aspektais, mokesčių lengvatomis (jei asmuo yra rezidentas mokesčių tikslais) ir įdarbinimo įstaigų teikiamomis konsultavimo paslaugomis. Tai neturėtų būti taikoma stipendijoms ir studijų paskoloms bei pragyvenimo išmokoms arba kitoms išmokoms ir paskoloms.
25. Numatomame susitarime turėtų būti numatytos vienodos mokesčių už aukštąjį mokslą ir mokymą sąlygos.
26. Numatomu susitarimu Sąjungos gavėjai turėtų būti atleidžiami nuo pareigos mokėti papildomą Jungtinės Karalystės sveikatos priežiūros mokestį.

ŠEIMOS NARIAI

27. Numatomame susitarime turėtų būti nustatytos naudojimosi teise į šeimos susijungimą su šeimos susijungimo prašymo teikėju (schemos gavėju) sąlygos ir nurodyti šeimos nariai, turintys teisę į tokį susijungimą.

SĄSĄJA SU KITAIŠ ES ARBA VALSTYBIŲ NARIŲ TEISĖS ASPEKTAIS

28. Numatomas susitarimas neturėtų daryti poveikio Jungtinės Karalystės, Sąjungos ir nacionalinėms taisyklėms, kuriomis nustatomi teisėtos migracijos būdai, t. y. jame turėtų būti numatytas papildomas migracijos būdas, papildantis bet kurioje Šalyje galiojančius migracijos būdus, jei tokių nustatyta.
29. Numatomas susitarimas neturėtų daryti poveikio Sąjungos ir valstybių narių taisyklėms dėl nuolatinio ir (arba) ilgalaikio gyventojų statuso įgijimo.
30. Numatomas susitarimas neturėtų daryti poveikio:
- Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime nustatytoms socialinės apsaugos koordinavimo taisyklėms;
 - dvigubo apmokestinimo taisyklėms;
 - Šalių sienas kertančių asmenų kontrolės taisyklėms, be kita ko, bet kurios Šalies taikomoms kelionių lengvinimo priemonėms;
 - taisyklėms, pagal kurias reikalaujama, kad kitos Šalies pilietis būtų užregistruotas per tam tikrą laikotarpį nuo atvykimo.

KITI ASPEKTAI

31. Nepriklausomai nuo vizos gavimo būdo, turėtų būti sudarytos vienodos mokesčių už aukštąjį mokslą ir mokymą sąlygos.
32. Numatomame susitarime turėtų būti nustatyta, kad Šalies teritorijoje teisėtai gyvenantiems asmenims negali būti neleidžiama atvykti į tos Šalies teritoriją.
33. Numatomas susitarimas neturėtų daryti poveikio pagal Bendros kelionių erdvės susitarimą Jungtinės Karalystės ir Airijos sudarytiems tarpusavio susitarimams, nurodytiems Susitarimo dėl išstojimo 38 straipsnio 2 dalyje ir Vindzoro sistemos 3 straipsnyje.

INSTITUCINĖS NUOSTATOS

34. Numatomas susitarimas turėtų būti Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo papildomasis susitarimas, kaip nustatyta to susitarimo 2 straipsnyje. Taigi jis turėtų būti tos pačios bendros ir vienodos institucinės sistemos dalis, kaip ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas, kurio neatsiejama dalis yra ginčų sprendimo taisyklės.
35. Taikant šią sistemą numatomam susitarimui įgyvendinti turėtų būti įsteigtas naujas specialusis komitetas.

IV. TERITORINĖ TAIKymo SRITIS

36. Numatomo susitarimo, kaip papildomojo susitarimo, teritorinė taikymo sritis turėtų atitikti Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo teritorinę taikymo sritį.

V. AUTENTIŠKOS KALBOS

37. Numatomas partnerystės dokumentas turėtų būti vienodai autentiškas visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis ir šiuo tikslu į jį turėtų būti įtraukta atitinkama nuostata dėl kalbų.

VI. PROCEDŪRINĖ DERYBŲ TVARKA

38. Vesdama derybas, Komisija turėtų nuolat koordinuoti veiksmus su Taryba ir jos parengiamaisiais organais ir palaikyti su jais nuolatinį dialogą. Šiuo atžvilgiu Taryba ir Nuolatinių atstovų komitetas, kuriems padeda [specialiojo komiteto pavadinimas], turėtų pateikti gaires Komisijai.
39. Komisija turėtų laiku konsultuotis su Tarybos parengiamaisiais organais ir teikti jiems ataskaitas. Komisija turėtų laiku teikti visą būtiną su derybomis susijusią informaciją ir dokumentus.
40. Komisija turėtų nuolat laiku teikti Europos Parlamentui išsamią informaciją apie derybas.